



B&W ADVIES

Kenmerk: 13bw000275

Nr.:

Datum ambtelijk voorstel: 10 juni 2013	Onderwerp: Jaarverslag 2012 bezwaarschriftencommissie en ambtelijke reactie Eerste evaluatie project De Andere Aanpak
--	--

Te besluiten:

1. kennis nemen van het jaarverslag 2012 en de ambtelijke reactie
2. kennis nemen van de eerste evaluatie van het project De Andere Aanpak
3. De stukken ter kennisname aanbieden aan de raad.

Team/ behandelend ambtenaar: TKW / J. Pfeiffer		Status advies: openbaar	
Portefeuillehouder: Burgemeester		<i>f</i> gezien: ja	Datum b&w-vergadering: 18 juni 2013
Ingewonnen advies andere teams: N.v.t.		In voorbereidende vergadering: N.v.t.	
Ingewonnen advies/informatie extern: N.v.t.		In raadsvergadering: N.v.t.	
Ingewonnen advies adviseurs: N.v.t.		Regelgeving, delegatie of mandaat: N.v.t. Advies TKW: N.v.t.	
	Akkoord	Bespreken	Opmerkingen
Burgemeester	<i>f</i>		
G.C. Koopmans-Jacobs	<i>AK</i>		
F.M.J. van Rooijen	<i>Vakantie</i>		
F.H.G.M. Witjes	<i>AK</i>		
R.W. Mooij	<i>AK</i>	<i>AK</i>	<i>raad informeren!</i>
Gemeentesecretaris	<i>AK</i>		
M. Wasser (TM)	<i>11/6/13</i>	<i>X</i>	

Besluit b&w

Alkmaar met advies. 18/6/2013.

Bijlagen:

- jaarverslag bezwaarschriftencommissie 2012
- Ambtelijke reactie op het jaarverslag
- Eerste evaluatie project De Andere Aanpak

Toelichting

1. Aanleiding / Probleemstelling

In de Verordening behandeling bezwaarschriften 2010 wordt de bezwaarschriftencommissie van de gemeente Overbetuwe (hierna 'de commissie') opgedragen jaarlijks verslag uit te brengen aan uw college van haar werkzaamheden. Hierbij treft u aan het jaarverslag van de commissie over 2012.

Daarnaast is een eerste evaluatie gehouden van het project 'De Andere Aanpak', informele afhandeling van bezwaren. Op 1 juni 2012 is deze werkwijze ingevoerd. De eerste resultaten zijn geïnventariseerd en weergegeven in de bijgaande rapportage.

2. Aansluiting bij collegeprogramma('s)

Reguliere werkzaamheden

3. Doelstelling en beoogd effect

Verslag doen van gegevens over de ingediende bezwaarschriften en de wijze van afhandeling. Aangeven wat de ambtelijke organisatie (Team Kwaliteit) doet met de aanbevelingen van de commissie.

Daarnaast uw college informeren over de eerste resultaten van het project 'De Andere Aanpak', dat een directe link heeft met de gegevens in het jaarverslag over de bezwarenafhandeling.

4. Ingewonnen adviezen/informatie

- A. Vakteams: N.v.t.
- B. Extern: n.v.t.
- C. Adviseurs: n.v.t.
- D. Team Kwaliteit: n.v.t.

5. Ambtelijk advies aan het college

De commissie komt in het jaarverslag tot een aantal conclusies en aanbevelingen. In het kort:

- Het aantal ontvangen bezwaren ligt in lijn met de aantallen van vorige jaren.
- Het aantal ingetrokken bezwaren is ten opzichte van vorige jaren fors gestegen. Dit is voor het grootste deel toe te schrijven aan De Andere Aanpak.
- Het aantal gegronde bezwaren ligt voor Kamer I op 13% en voor Kamer II op 19% van het aantal behandelde bezwaren. Dit percentage is lager dan voorgaande jaren, waar dit steeds rond de 25% lag.
- De commissie is gezien de cijfers tevreden met de kwaliteit van de gemeentelijke besluitvorming.
- Met de ambtelijke reactie wordt ingegaan op de aanbevelingen van de commissie.

De resultaten van de eerste evaluatie van het project De Andere Aanpak stemmen positief: het ziet ernaar uit dat de gewenste doelstellingen van het project worden bereikt.

6. Middelen

a. Communicatie

Is er een communicatieplan over dit onderwerp? nee
Zo nee, waarom niet?
n.v.t.
Heeft er al communicatie plaatsgevonden? nee
Zo ja, welke communicatie heeft er al plaatsgevonden?
n.v.t.
Welke in- en externe doelgroepen worden er over het besluit geïnformeerd?

- MT, teammanagers, de ambtelijke organisatie
Hoe wordt het voorstel gecommuniceerd?
De rapportages gaan ter kennisname naar MT en teams die te maken hebben met de behandeling van bezwaren. Aanbevelingen worden door Team Kwaliteit d.m.v. acties in de ambtelijke organisatie uitgezet. Het jaarverslag 2012 wordt op de website van de gemeente gepubliceerd. De eerste evaluatie van De Andere Aanpak wordt op de website van de gemeente gepubliceerd.

b. Juridisch

Wie is het bevoegde bestuursorgaan? college
Is er een beslistermijn van toepassing? nee
Zo ja, voor welke datum moet het besluit bekend worden gemaakt? N.v.t.
Is bekendmaking van het besluit verplicht? nee
Zo ja, hoe wordt het besluit (te zijner tijd) bekendgemaakt? N.v.t.
Is mededeling van het besluit verplicht? nee
Zo ja, hoe wordt het besluit (te zijner tijd) meegedeeld? N.v.t.

c. Financieel n.v.t.

7. Uitvoering en evaluatie

Het jaarverslag, de aanbevelingen van de commissie en de eerste resultaten van De Andere Aanpak worden teruggekoppeld aan de ambtelijke organisatie.
Een volgende evaluatie van De Andere Aanpak vindt plaats begin 2014.

Ambtelijke reactie op het jaarverslag van de bezwaarschriftencommissie 2012

In het jaarverslag heeft de commissie enkele analyses gedaan over de cijfers. Hier volgen in hoofdstuk 6 een aantal aanbevelingen uit.

Hierna volgt een reactie op deze aanbevelingen.

Cijfers over aantal genomen besluiten

De commissie kan nog steeds niet beschikken over cijfers van het totale aantal genomen besluiten. Er kan dus ook niets gezegd worden over de verhouding van het aantal ingediende bezwaarschriften ten opzichte van het totale aantal genomen besluiten.

Reactie: er wordt steeds meer met geautomatiseerde systemen gewerkt. Deze gegevens zullen in de nabije toekomst dan ook steeds makkelijker ter beschikking komen. In het kader van kwaliteitsmonitoring van de organisatie wordt dit als een verbeterpunt aangemerkt. Immers, beschikbaarheid van deze gegevens in samenhang met het aantal ingediende bezwaarschriften biedt zicht op de kwaliteit van besluitvorming. Op dit moment wordt nog niet gewerkt met periodieke managementrapportages. Gegevens over aantallen besluiten worden nog niet op alle vakgebieden systematisch verzameld. Er bestaat overigens niet de indruk dat het aantal bezwaarschriften ten opzichte van het aantal genomen besluiten hoog is.

Een steekproefgewijze navraag van enkele cijfers leert het volgende: in 2012 zijn 351 omgevingsvergunningen verleend. In dat jaar zijn er 9 bezwaren binnengekomen, 2,5 procent van het aantal beschikkingen. Over 3 van deze bezwaren is advies uitgebracht. 6 bezwaren zijn ingetrokken. Er is wel enig verschil in de periode waarover wordt geteld. Voor het jaarverslag bezwaren worden de bezwaren meegenomen die in 2012 zijn behandeld. De verlening omgevingsvergunning kan al in 2011 zijn geweest. Maar het geeft wel een beeld van het aantal bezwaren ten opzichte van het aantal verleende vergunningen.

In 2011 was de verhouding 416 verleende vergunningen en 26 behandelde bezwaren omgevingsvergunning, waarvan 4 intrekkingen. Rond de 6 procent dus.

Voor wat betreft beschikkingen op het gebied van WMO en Wwb: bij navraag blijken er in 2012 ongeveer 5.500 te zijn genomen. Het aantal ingekomen bezwaarschriften in 2012 was 74. Dit ligt rond de 1,3 procent van het totaal aantal beschikkingen.

In 2013 wordt getracht een compleet beeld te krijgen van alle beschikkingen die in de verschillende teams dat jaar genomen zijn.

Algemene wet bestuursrecht

De commissie geeft aan dat zij concludeert dat de ambtelijke organisatie ruim voldoende functioneert waar het gaat om de wijze van het nemen van besluiten. Dit baseert zij op de aantallen gegrondverklaringen en het geringe aantal procedures in (hoger) beroep.

Alertheid is wel gewenst bij de continue stroom nieuwe wetgeving op de verschillende bestuursterreinen. Het beschikken, maar ook de advisering door de commissie, wordt hiermee steeds complexer.

De commissie vraagt, net als in voorgaande jaren, naar aanleiding van een analyse van de gegrond verklaarde bezwaren, aandacht voor besluiten die voldoen aan de juridische normen. Vooral het juist opnemen van de wettelijke grondslag van het besluit en de motivering behoeven verbetering. Het gebruik van helder Nederlands (klare taal) in besluiten mag hieraan niet in de weg staan.

Ook zorgvuldig onderzoek alvorens een besluit te nemen behoeft aandacht. Daarbij is correcte toepassing van artt 4:7 en 4:8 van belang: de hoorplicht bij afwijzende besluiten.

Reactie: door de juridisch adviseur en de beleidsmedewerker juridische kwaliteitszorg wordt ingezet op ontwikkelen van juridisch bewustzijn en kennis op het gebied van Awb en aanverwante regelgeving. Inmiddels is er weer een concernopleidingsbudget voor (opfris)trainingen awb voor (nieuwe) medewerkers. Ook instructies voor het schrijven van B&W adviezen en het maken van beschikkingen hebben in het kader van het invoeren van procesmanagement en kwaliteitszorg de aandacht.

Veel medewerkers hebben inmiddels de training mediationvaardigheden gevolgd. Dit heeft een positief effect op de voorbereiding van de besluitvorming in de primaire fase, met name waar het gaat om voor de belanghebbende belastende besluiten. Bezwaren kunnen echter niet altijd voorkomen worden.

Waar het bijvoorbeeld gaat om het (stringent) toepassen van beleid op het gebied van sociale uitkeringen of voorzieningen, worden nog wel eens de juridische grenzen opgezocht. Ook omdat de regelgeving op dit gebied aan een bijna constante verandering onderhevig is. Dit kan het risico opleveren dat een besluit herroepen moet worden.

De Andere Aanpak

De commissie zou graag meer inzicht willen in de overwegingen van bezwaarde of gemeente om het bezwaar in te trekken of het besluit te wijzigen in het kader van De Andere Aanpak.

Reactie:

Op dit moment wordt de reden van intrekking nog niet systematisch bijgehouden. De redenen voor intrekking zijn ondermeer dat:

- uitleg over het besluit voldoende is voor bezwaarmaker om het besluit te accepteren;
- het besluit gewijzigd wordt omdat er een omissie of fout aan de kant van de gemeente is gemaakt;
- het gewijzigd wordt omdat blijkt dat dan beter tegemoet gekomen kan worden aan belangen van (derden) belanghebbenden of:
- omdat in het gesprek blijkt dat bezwaarmaker zijn doel niet kan bereiken met het bezwaarschrift en een andere weg kiest om zijn belang te behartigen.

Voor het komende jaarverslag worden de gegevens over redenen van intrekking verzameld.

Als bijlage bij het jaarverslag Bezwaren 2012 treft u eveneens aan de eerste tussenrapportage van het project De Andere Aanpak. De eerste resultaten stemmen positief!

mei 2013
Team Kwaliteit
Jolande Pfeiffer

Eerste evaluatie De Andere Aanpak

Op 1 juni 2012 is in gemeente Overbetuwe De Andere Aanpak ingevoerd. Bezwaarschriften worden waar mogelijk informeel afgehandeld in plaats van via de formele procedure bij de bezwaarschriftencommissie. Er wordt contact opgenomen met de bezwaarmaker. Wanneer de bezwaarmaker instemt met een informeel traject, wordt een gesprek georganiseerd. In dit gesprek kan de bezwaarmaker zijn bezwaar toelichten en kan eventueel gezocht worden naar een andere oplossing, die meer tegemoet komt aan de belangen van de bezwaarmaker. Soms is een andere oplossing niet mogelijk, maar kan nog wel een toelichting gegeven worden over het besluit. Als het gesprek geen oplossing biedt wordt alsnog de formele procedure gevolgd.

Doel van het project is om het contact en de verhouding met de burger te verbeteren en zo de tevredenheid van bezwaarmakers over de afhandeling van hun bezwaar te verhogen. Daarnaast blijkt uit pilotprojecten in andere gemeenten dat de voldoening van medewerkers over het werken volgens deze methode groter is dan wanneer bezwaren alleen formeel worden afgehandeld. Een verwacht effect is met name ook dat het aantal bezwaarschriften dat formeel via de commissie wordt afgehandeld zal dalen.

Na een half jaar te hebben gewerkt met De Andere Aanpak hebben we onderzoek gedaan naar de eerste resultaten.

Tevredenheid bezwaarmakers

Voorafgaand aan de start van het project is een vragenlijst uitgezet onder bezwaarmakers die in 2010 en 2011 een bezwaar hebben ingediend. Gevraagd werd naar hun mening over de afhandeling van hun bezwaar. Zo hadden we vergelijkingsmateriaal om de effecten van het project tegen af te zetten. Het gemiddelde rapportcijfer kwam op een 5,6 uit.

Er is na het eerste half jaar weer een vragenlijst uitgezet bij de bezwaarmakers waarvan het bezwaar in de tweede helft van 2012 is behandeld. Het rapportcijfer is licht gestegen tot een 6. Dit is slechts een magere vooruitgang. De vragenlijst is echter uitgezet bij alle bezwaarmakers, en niet alleen bij degenen waar de Andere Aanpak is toegepast. In de vragenlijst werd dit, hoewel wel expliciet gevraagd, niet altijd aangegeven, zodat hier lastig onderscheid in te maken is.

Bij analyse van de vragenlijsten blijkt dat de waardering van de bezwaarprocedure sterk samenhangt met of het bezwaar al dan niet gegrond is verklaard. Als men 'gelijk' gekregen heeft, is de waardering duidelijk hoger.

Bezwaarcoördinatoren¹ geven aan dat zij eigenlijk altijd positieve reacties terug krijgen van bezwaarmakers over De Andere Aanpak. Men waardeert het dat er contact opgenomen wordt vanuit de gemeente en dat geprobeerd wordt om nader tot elkaar te komen. Als de informele afhandeling geen oplossing biedt en er toch een zitting bij de commissie komt, dan helpt het ook meestal in de onderlinge verhoudingen als er al een voortraject is geweest.

Vanuit dat oogpunt kunnen we aangeven dat er bij bezwaarmakers waardering is voor de Andere Aanpak.

Ervaringen van medewerkers

De bezwaarcoördinatoren zijn geïnterviewd over hun ervaringen met De Andere Aanpak.

Uit de gesprekken kwam naar voren dat men zeer tevreden is over de manier van werken.

¹ Elke team heeft één of meerdere bezwaarcoördinatoren die bezwaren inhoudelijk afhandelen en ook de informele afhandeling van bezwaren op zich nemen voor de bezwaren die op beschikkingen uit hun team binnenkomen.

Men vindt het een prettige manier van werken en men is tevreden over de eigen inbreng in het traject. Ook worden de grenzen duidelijk gezien: als een bezwaarmaker niet (meer) wil meewerken of voorgestelde oplossingen niet mogelijk zijn wordt niet koste wat kost geprobeerd door te gaan, maar overgegaan tot formele afhandeling.

Het werkproces is duidelijk en de manier van werken is eigenlijk al helemaal in de dagelijkse bedrijfsvoering verankerd. Wat nog wel eens vergeten wordt is om de beslistermijn gedurende de informele behandeling op te schorten. Dat kan ertoe leiden dat men in tijdnood komt als er toch een behandeling door de commissie volgt.

Medewerkers ervaren van de eigen teammanager ook draagvlak voor De Andere Aanpak.

De bezwaarcoördinatoren vinden het belangrijk om de medewerkers die zich met de primaire besluitvorming bezig houden terugkoppeling te geven over de procedure en de bereikte oplossing. Zeker als een fout in een beschikking hersteld is of een besluit is gewijzigd. Dit werkt kwaliteitverhogend voor het primaire proces.

Bezwaarcoördinatoren geven gemiddeld een 8 aan het werken met De Andere Aanpak.

Analyse van de cijfers

• Ingetrokken bezwaren

In 2012 werd 38 procent van de bezwaarschriften ingetrokken voordat de commissie er een advies over uitbracht. In voorgaande jaren lag het aantal intrekkingen rond de 20 procent.

Het grootste aandeel in de toegenomen intrekkingen heeft Kamer I (sociale aangelegenheden). In 2012 werd hier 39 procent van het aantal bezwaarschriften ingetrokken. Het overgrote deel, bijna tweederde, van de intrekkingen vond plaats na 1 juni.

In Kamer II is in 2012 22 procent van de bezwaren ingetrokken, waarvan iets meer dan de helft na 1 juni.

In Kamer I wordt in principe geprobeerd om ieder bezwaar informeel af te handelen. Alleen als de bezwaarmaker dit niet wil, of als de Andere Aanpak geen soelaas heeft geboden, wordt een bezwaar nog formeel afgehandeld.

In Kamer II wordt de Andere Aanpak niet in alle zaken ingezet. Niet alle zaken lenen zich hiervoor, zoals zaken met politiek-bestuurlijke gevoeligheid, handhavingsszaken, bezwaren op Wob verzoeken en bezwaren tegen planschadebesluiten.

Het percentage intrekkingen in Kamer II is niet veel gestegen ten opzichte van vorige jaren. Dit komt mede vanwege de bovengenoemde (on)geschiktheid van zaken en omdat men bezwaren in deze Kamer waar dit kon voorheen al zoveel mogelijk informeel afhandelde.

Bij bezwaren over personele zaken (Kamer III) wordt vaak in het voortraject wel geprobeerd om er in overleg uit te komen. Dit is een ander traject dan De Andere Aanpak. Een bezwaar wordt hier vaak pro forma ingediend om te voorkomen dat de werknemer zijn rechtsmiddel verspeelt. De bezwaren in deze Kamer, die zeer gering in aantal zijn, laten we bij deze analyse buiten beschouwing.

Als gevolg van het gegroeide aantal intrekkingen heeft de commissie ook minder zittingen gehad. Het aantal vergaderingen van Kamer I is van 20 het jaar ervoor naar 13 gegaan.

In Kamer II is ook minder vergaderd, maar dit komt met name door het lagere aantal bezwaarschriften dat is ingediend².

² Meer gedetailleerde gegevens over de cijfers zijn te vinden in het Jaarverslag 2012 van de Bezwaarschriftencommissie Overbetuwe.

- **Doorlooptijden**

De Andere Aanpak heeft grote invloed op de doorlooptijden van de afhandeling.

Een vergelijking van de gemiddelde behandeltermijnen vanaf de binnenkomst van het bezwaar:

Gemiddelde termijnen in weken	Termijn intrekking vanaf datum binnenkomst bezwaar	Termijn formele afhandeling vanaf datum binnenkomst bezwaar
Kamer I	7	16
Kamer II	9	22

De vergelijking laat zien dat de informele afhandeling ruim twee keer zo snel gaat.

In Kamer II is de termijn soms wat langer, omdat er vaak nog dingen nader moeten worden uitgezocht en/of meerdere gesprekken nodig zijn. Dit brengt het gemiddelde wat omhoog.

De afhandeltermijn wordt opgeschort als de Andere Aanpak wordt gestart. Wanneer informele afhandeling geen oplossing biedt, duurt het uiteindelijk vaak wel iets langer voordat de bezwaarmaker uiteindelijk uitsluitel krijgt op zijn bezwaar dan wanneer niet eerst de Andere Aanpak is geprobeerd. Soms wordt ook vergeten om de behandeltermijn op te schorten. Als men er dan niet uit komt is de wettelijke behandeltermijn soms al om voordat met de formele procedure wordt gestart.

Conclusie en vervolg

In het kort kunnen we stellen dat de eerste resultaten van De Andere Aanpak positief stemmen. Het ziet er naar uit dat de beoogde effecten worden bereikt.

Het onderwerp Klanttevredenheid behoeft nog wel enige aandacht bij de volgende evaluatie, in ieder geval de meting van de tevredenheid over De Andere Aanpak in relatie tot die van formele afhandeling van bezwaren.

Begin 2014 houden we een volgende tussenevaluatie. We kunnen dan kijken wat het project heeft 'opgeleverd' over een langere periode en ons beraden over verbeterpunten. Tijdige opschorting van de behandeltermijn is al een aandachtspunt dat nu naar voren is gekomen. Het lijkt, en wordt vaak ook opgevat als een onnodige formaliteit, maar aangezien het proces niet altijd te voorspellen is moeten de bezwaarcoördinatoren hier wel alert op blijven.

De bezwarencommissie heeft gevraagd om inzicht in de redenen van intrekking van bezwaren. Het lopende jaar houden we hier een registratie van bij, zodat we hier meer over kunnen zeggen bij het jaarverslag over de bezwaren van 2013.

Mei 2013

Jolande Pfeiffer

projectleider De Andere Aanpak

Bezwaarschriftencommissie Gemeente Overbetuwe

Jaarverslag 2012



April 2013

gemeente **Overbetuwe**



Voorwoord

In de Verordening behandeling bezwaarschriften wordt de commissie opgedragen jaarlijks verslag uit te brengen aan het college van haar werkzaamheden. Voor u ligt het jaarverslag van de bezwarencommissie van de gemeente Overbetuwe (hierna de commissie) over het jaar 2012.

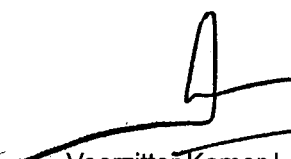
Met het voor u liggende verslag tracht de commissie een beeld te schetsen van de in het jaar 2012 ingediende bezwaarschriften en de procedures die daaruit volgden. Waar een trend is te ontdekken in bijvoorbeeld de onderwerpen van ingediende bezwaarschriften of in het besluitvormingsproces, dan zal daar dieper op worden ingegaan.

In dit jaarverslag staan centraal de cijfers over het aantal bezwaarschriften, de gegrond- of ongegrondverklaringen, het aantal intrekkingen en afhandelings- en beslistermijn. Waar nodig worden deze cijfers uiteraard voorzien van een toelichting.

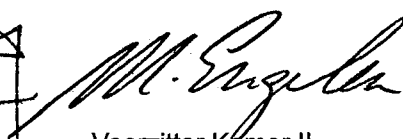
De commissie tracht op deze wijze inzicht te verschaffen in het proces van bezwaarschriften- afhandeling. Mogelijk dat dit inzicht voor het desbetreffende bestuursorgaan leerpunten oplevert. De commissie hoopt met het aanbieden van dit verslag tevens een bijdrage te kunnen leveren aan de verdere verbetering van de kwaliteit van de besluitvorming in de gemeentelijke organisatie.

Tot slot wil de commissie eenieder die op enige manier een bijdrage levert aan het proces van adviseren door de commissie, hartelijk bedanken voor hun medewerking in dit verband. Een bijzonder woord van dank gaat uit naar de secretarissen van de commissie, vanwege niet alleen hun inzet en verantwoordelijkheid voor de totstandkoming van goede adviezen, maar ook voor de prettige manier van samenwerken met de leden van de commissie.

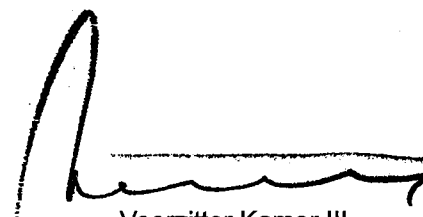
Namens de bezwaarschriftencommissie,



Voorzitter Kamer I,
G.G.C.A. Weerden



Voorzitter Kamer II,
mr. M.W. Engelen



Voorzitter Kamer III,
mr. J.M.M.B. Maes

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Algemeen	4
1.1	Adviescommissie	4
1.2	Werkzaamheden	4
1.3	Samenstelling	5
1.4	Vergaderingen	6
Hoofdstuk 2	De Andere Aanpak	7
2.1	Bestuursorganen	7
2.2	Commissie	8
Hoofdstuk 3	Cijfers & karakteristieken	9
3.1	Algemeen	9
3.2	Intrekkingen	10
3.3	Aard van de bezwaren	11
3.4	Adviezen	13
3.5	Contrair	15
3.6	Bijzonderheden	15
Hoofdstuk 4	Termijnen	16
4.1	Inleiding	16
4.2	De wettelijke termijnen	16
4.3	Berekeningsmethode	16
4.4	Cijfers	16
4.5	Bijzonderheden	17
Hoofdstuk 5	(Hoger) beroep	20
5.1	Inleiding	20
5.2	Aantallen	20
Hoofdstuk 6	Conclusies en Aanbevelingen	21
6.1	Inleiding	21
6.2	Conclusies en aanbevelingen	21

Hoofdstuk 1 Algemeen

1.1 Adviescommissie

Op grond van artikel 7:13 van de Algemene wet bestuursrecht kan een bestuursorgaan een adviescommissie instellen, die het bestuursorgaan adviseert over een te nemen beslissing op bezwaar. De advisering over bezwaarschriften is de hoofdtaak van de commissie, waarbij belanghebbenden –voor zover vereist- vooraf worden gehoord.

De gemeente Overbetuwe heeft in 2001 gekozen voor het instellen van een adviescommissie. De instelling ervan is nu geregeld in de "Verordening behandeling bezwaarschriften gemeente Overbetuwe 2010".

1.2 Werkzaamheden

Een groot deel van het werk van de commissie bestaat uit het horen van bezwaarmakers en verweerder (het betrokken bestuursorgaan). In voorkomende gevallen worden ook (derde) belanghebbenden gehoord. De hoorzittingen van Kamer II zijn in principe openbaar, de hoorzittingen van Kamer I en Kamer III vinden in beginsel achter gesloten deuren plaats.

De commissie adviseert het bestuursorgaan over een te nemen beslissing op het ingediende bezwaarschrift. De bevoegdheid om te beslissen op het bezwaarschrift blijft voorbehouden aan het bestuursorgaan. Het bestuursorgaan is niet verplicht het advies van de commissie over te nemen. Wil het bestuursorgaan afwijken van het advies van de commissie dan moet dat in de beslissing op bezwaar onderbouwd worden en dient het advies van de commissie met het besluit meegezonden te worden (artikel 7:13, lid 7, Awb). Indien het advies van de commissie niet wordt overgenomen door het bestuursorgaan, dan wordt de commissie hiervan in kennis gesteld.

De toetsing die plaatsvindt door de commissie betreft met name de rechtmatigheid van de bestreden beslissing, maar ook de doelmatigheid krijgt aandacht. Dit gebeurt in de vorm van een extra overweging of opmerking waar het betreft beleids- of procesmatige aspecten van de zaak.

Uit artikel 7:11 lid 2 Awb volgt, dat het bestuursorgaan, voor zover de heroverweging daartoe aanleiding geeft, het bestreden besluit herroept en voor zover nodig in de plaats daarvan een nieuw besluit neemt. Anders dan bij een uitspraak van de bestuursrechter, waarbij de artikelen 8:70 en 8:72 Awb bepalen dat een beroep niet-ontvankelijk, ongegrond of gegrond moet worden verklaard (de zogenaamde dicta), hoeft de commissie alleen aan te geven of het bestreden besluit herroepen moet worden. De commissie sluit in haar adviezen in de meeste gevallen echter aan bij de dicta voor een uitspraak van de bestuursrechter en geeft daarnaast aan of het bestreden besluit herroepen moet worden. Het voorgaande betekent dat de adviezen die de commissie aan het bestuursorgaan uitbrengt als volgt kunnen luiden:

- niet-ontvankelijk;
- ongegrond;
- gegrond;
- gedeeltelijk gegrond.

1.3 Samenstelling

De bezwaarschriftencommissie van de gemeente Overbetuwe bestaat uit drie kamers: Kamer I, Kamer II en Kamer III.

In Kamer I (sociale aangelegenheden) worden met name bezwaarschriften behandeld die gericht zijn tegen besluiten op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), de Wet werk en bijstand (Wwb) en aanverwante wet- en regelgeving. Het gaat daarbij onder meer om besluiten inzake sociale uitkeringen en voorzieningen voor gehandicapten. Ook zaken met betrekking tot besluiten inzake leerlingenvervoer worden met ingang van 2012 in Kamer I behandeld.

In Kamer II (ruimte en overige zaken) komen alle overige zaken aan de orde, met uitzondering van bezwaren tegen besluiten van de heffingsambtenaar. Het gaat dan om bezwaarschriften tegen besluiten op ruimtelijk gebied (omgevingsvergunningen en handhaving), alsook in het kader van onder meer subsidies, drank- en horeca, APV-aangelegenheden, en de Gemeentelijke Basisadministratie.

In Kamer III (personele aangelegenheden) komen bezwaarschriften van (ex-) medewerkers van de gemeente Overbetuwe aan de orde. De bezwaarschriften zijn gericht tegen besluiten van het college als werkgever. Daarbij valt te denken aan besluiten die zien op functiewaardering, inschaling, sancties of ontslag.

Elke kamer van de commissie bestaat uit leden die niet werkzaam zijn bij, of op een andere manier een binding hebben met de gemeente Overbetuwe. Hiermee wordt de onafhankelijkheid gewaarborgd ten opzichte van de verschillende bestuursorganen.

De samenstelling van de kamers van de commissie in 2012 was als volgt:

Kamer I	De heer G.G.C.A. Weerden	Voorzitter
	De heer mr. M.H.J. van Els	
	Mevrouw mr. drs. A.T.M. Raben	
	De heer mr. C.W.A.M. Berbée	
Kamer II	Mevrouw mr. M.W. Engelen	Voorzitter
	De heer mr. ing. A.C. van Hout	
	De heer mr. C.W.A.M. Berbée	
	De heer drs. M.P. Zee	
Kamer III	De heer mr. J.M.M.B. Maes	Voorzitter
	De heer mr. B.H. Abbing	
	De heer H. Engbers	

Het secretariaat van de bezwaarschriftencommissie was als volgt samengesteld:

De heer A.H. Kortekaas	Secretaris Kamer I, II & III
De heer M.J.T. Vreman	Secretaris Kamer I (enkelvoudige kamer)
De heer drs. M.H.M. van Rijbroek	Secretaris Kamer I & II (plv)
De heer A.J. van den Broek	Secretaris Kamer III (plv)

1.4 Vergaderingen

Kamer I vergadert in een enkelvoudige en een meervoudige samenstelling. Tijdens zittingen van de Enkelvoudige Kamer worden bezwaarden gehoord door alleen de voorzitter. Het gaat daarbij om relatief eenvoudige zaken. Beraadslaging en advisering vinden vervolgens plaats door de voltallige commissie.

Kamer I heeft in 2012 in de meervoudige samenstelling 7 keer vergaderd. De voorzitter heeft daarnaast nog 7 keer een zitting van de Enkelvoudige Kamer geleid.

Kamer II heeft in totaal 13 keer, alleen in meervoudige samenstelling, vergaderd in 2012. Kamer III is 4 keer bijeen geweest in 2012.



Hoofdstuk 2 De Andere Aanpak

2.1 Bestuursorganen

Het college heeft besloten om de behandeling van bezwaarschriften vanaf 1 juni 2012 anders aan te pakken. Centraal staat dat vaker wordt getracht het geschil op een informele wijze op te lossen.

Zodra een bezwaarschrift wordt ingediend wordt contact opgenomen met bezwaarmaker. Indien bezwaarmaker daarmee instemt volgt een gesprek over zijn bezwaar. De bezwaarmaker kan uitleggen waarom hij of zij precies bezwaar heeft. In het gesprek kan meer toelichting gegeven worden en kan worden doorgevraagd naar de belangen die de bezwaarmaker heeft. Eventueel zijn er dan andere oplossingen te bedenken. Wanneer deze aanpak geen oplossing biedt, wordt het bezwaar alsnog via de formele weg behandeld.

Met deze aanpak wordt gestreefd naar een grotere tevredenheid bij indieners van bezwaarschriften ten aanzien van de procedure. Ook voor medewerkers geeft een informele aanpak vaak meer voldoening. Bovendien is de looptijd vaak korter. Een formele behandeling van het bezwaar duurt al gauw 18 weken, terwijl op de informele manier het bezwaar al binnen een paar weken afgehandeld kan zijn. Met name waar de informele aanpak leidt tot een oplossing waardoor het bezwaarschrift in veel gevallen wordt ingetrokken. Komt het na de andere aanpak alsnog tot een formele behandeling, dan wordt de termijn vaak wat langer.

Niet alle bezwaren zijn geschikt voor deze methode. Bijvoorbeeld wanneer er heel veel partijen bij betrokken zijn of als er helemaal geen - juridische - ruimte is voor andere oplossingen. Uitgangspunt is dat een bezwaar informeel wordt behandeld, tenzij dit niet kan of betrokkenen dit niet willen.

Bij nagenoeg alle bezwaarschriften gericht tegen Wwb-, Wmo- of aanverwante zaken (sociale aangelegenheden, Kamer I) is gestart met de andere aanpak. Slechts in de gevallen dat bezwaarmakers geen informele behandeling wilden, of waarbij geen overeenstemming kon worden bereikt, volgde de formele procedure. Dat heeft geleid tot een groot aantal intrekkingen in 2012 (37), waarvan het overgrote deel (24) ná 1 juni 2012. Alle intrekkingen zijn in zekere zin te herleiden naar de andere aanpak. Omdat de intrekkingen als gevolg van de andere aanpak doorgaans voor de nog te houden hoorzittingen plaatsvinden, is het één en ander ook terug te zien in het aantal vergaderingen van de commissie (Kamer I) in 2012. In 2011 werd nog 20 keer vergaderd, in 2012 nog maar 13 keer.

In Kamer II is de andere aanpak niet in alle zaken ingezet. Een aantal zaken leende zich bij voorbaat niet voor de andere aanpak, als gevolg van de politiek-bestuurlijke gevoeligheid van de kwestie. Ook in planschade-zaken, zaken in het kader van de Wet openbaarheid bestuur (Wob) en handhavingskwesties werd de andere aanpak minder toepasbaar geacht. Toch vonden 9 van de 15 intrekkingen ook in Kamer II plaats na 1 juni 2012 en kunnen zonder meer worden toegeschreven aan de andere aanpak. Het aantal vergaderingen van Kamer II in 2012 lag ook beduidend lager dan in 2011, maar dat heeft deels ook te maken met het lagere aantal ingediende bezwaarschriften.

In 2013 wordt de andere aanpak voortgezet en kan alsdan worden bekeken in hoeverre over een geheel jaar gezien er duidelijke gevolgen zichtbaar zijn. Nu kan in ieder geval gesteld worden dat het leidt tot meer intrekkingen, minder hoorzittingen maar ook tot meer tevredenheid bij de bezwaarmakers en de medewerkers. De tevredenheid van de bezwaarmakers blijkt uit de positieve reacties tijdens de gesprekken in het kader van de andere aanpak. In 2013 zullen ook de resultaten bekend worden van de enquête die is gehouden onder bezwaarmakers. Dan zal blijken of die tevredenheid ook is terug te zien in de uitkomsten daarvan.

2.2 Commissie

In het verlengde van de andere aanpak en de gewijzigde behandeling van beroepszaken bij de bestuursrechter, is in 2012 ook door de commissie een aanvang gemaakt met een andere behandeling van bezwaarzaken. Insteek is dat niet vooraf door partijen de standpunten worden verstrekt, maar dat juist tijdens de zitting op een open en transparante wijze kan worden gekomen tot de kern van het geschil. Daarin passen dan ook geen verweerschriften en geen lange pleitnota's, maar ligt het meer voor de hand dat de commissie de zitting benut voor het stellen van vragen, en voor de verduidelijking van standpunten waar nodig.

Hoofdstuk 3 Cijfers & karakteristieken

3.1 Algemeen

In hoofdstuk 2 en 3 wordt verslag gedaan over de bezwaarschriften die in 2012 zijn afgehandeld door de bezwarencommissie. De commissie heeft een bezwaarschrift afgehandeld als een advies is uitgebracht over het bezwaarschrift.

Het is niet noodzakelijk dat het bestuursorgaan in dat jaar heeft beslist op het bezwaarschrift. De datum van het advies is bepalend. In de telling zijn dan ook bezwaarschriften meegenomen die in voorgaande jaren zijn ingediend, maar waarover de commissie nog een advies moest uitbrengen. Voor 2012 worden bezwaarschriften meegeteld die voor 1 januari 2012 zijn ingediend, maar waarbij de commissie in 2012 een advies heeft uitgebracht. Deze bezwaarschriften vormen de 'voorraad' op 1 januari 2012.

In totaal zijn 143 bezwaarschriften ontvangen. Daarnaast lagen er op 1 januari 2012 nog 28 bezwaarschriften, waarin nog niet door de commissie was geadviseerd. Verder werd één bezwaarschrift doorgezonden aan de Rechtbank Arnhem, omdat er sprake was van beroep tegen een bestemmingsplan. Uiteindelijk lagen er in 2012 in totaal 171 bezwaarschriften ter behandeling voor aan de commissie.

In 2012 werden 55 bezwaarschriften ingetrokken vóór advisering door de commissie. In 73 zaken is de commissie tot een advies gekomen. Uiteindelijk lagen er op 31 december 2012 nog 43 af te handelen zaken. Schematisch ziet dat er als volgt uit:

Bezwaarschriften	Totaal				
Jaar	2008	2009	2010	2011	2012
Voorraad op 1 januari	97	79	58	47	28
Ontvangen bezwaarschriften	250	212	165	219	143
Totaal te behandelen	347	291	223	266	171
Doorgezonden bezwaren				1	1
Ingetrokken bezwaarschriften	69	53	49	47	55
Uitgebrachte adviezen	199	180	127	190	72
Voorraad op 31 december	79	58	47	28	43

Uitgesplitst naar de verschillende kamers geeft dat het volgende beeld.

Bezwaar- schriften	Kamer I				Kamer II				Kamer III			
Jaar	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012
Voorraad op 1 januari	47	30	16	20	25	28	31	8	7	0	0	0
Ontv. bezwaar- schriften	129	74	86	74	82	90	129	60	1	1	4	9
Totaal te behan- delen	176	104	102	94	107	118	160	68	8	1	4	9
Doorgezonden							1	1				
Ingetrokken be- zwaarschriften	40	25	26	37	13	24	20	15	0	0	1	3
Uitgebrachte adviezen	106	63	56	47	66	63	131	21	8	1	3	4
Voorraad op 31 december	30	16	20	10	28	31	8	31	0	0	0	2

3.2 Intrekkingen

In 2012 zijn 55 bezwaarschriften door de indieners ingetrokken, voordat er door de commissie een advies is afgegeven. Het aantal ingetrokken bezwaarschriften is in lijn met de voorgaande jaren. Relatief (procentueel) gezien is er echter sprake van een behoorlijke toename. Bedroeg het aantal intrekkingen in 2010 en 2011 nog respectievelijk 22% en 18% van de totaal te behandelen bezwaarschriften, in 2012 ligt dat percentage op 38%.

De verdeling van het aantal ingetrokken bezwaarschriften over de verschillende kamers is ook in lijn met voorgaande jaren. Opgemerkt wordt dat in 2012 in Kamer III, 3 bezwaarschriften werden ingetrokken. Het betrof hier overigens 3 bezwaarschriften van dezelfde bezwaarmaker.

In 2012 werd 39% van de te behandelen bezwaarschriften in Kamer I ingetrokken. In Kamer II lag dat percentage op 22%. Vergeleken met 2011 is dat laatste percentage hoger, maar het cijfer over 2011 werd vertekend door het grote aantal te behandelen bezwaarschriften in Kamer II, als gevolg van 72 bezwaarschriften tegen slechts twee verkeersbesluiten (57 tegen het ene besluit, 15 tegen het andere). Daardoor viel het percentage ingetrokken bezwaarschriften in 2011 (13%) laag uit. Werden genoemde zaken buiten beschouwing gelaten, dan lag het percentage intrekkingen in 2011 in Kamer II op 22% en in totaal op 24%. Dat betekent dat het aantal intrekkingen in 2012 in Kamer II relatief gezien volledig in lijn ligt met voorgaande jaren. In totaal is er echter wel sprake van een behoorlijke toename. Die toename komt voor het overgrote deel 'voor rekening' van Kamer I.

De reden van intrekking is in veel gevallen gelegen in het feit, dat het bestuursorgaan, in 2012 in de meeste gevallen nog voor de hoorzitting, alsnog, geheel of gedeeltelijk, aan de bezwaren van de indiener tegemoet komt. In veel gevallen is dat het gevolg geweest van "De Andere Aanpak" (zie hoofdstuk 2).

Intrekking van een bezwaarschrift kan ook plaatsvinden omdat het bezwaarde duidelijk is geworden dat een bezwaar geen kans van slagen heeft. Bijvoorbeeld omdat het niet is gericht tegen een besluit in de zin van de Awb of omdat de bestreden beslissing door bezwaarde onvoldoende begrepen is dan wel niet juist is geïnterpreteerd. In veel gevallen is dat dan ook een gevolg van "De Andere Aanpak".

3.3 Aard van de bezwaren

Kamer I

Van de 47 in 2012 uitgebrachte adviezen in Kamer I hadden 20 zaken betrekking op de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Het gaat daarbij om besluiten inzake vervoersvoorzieningen, woonvoorzieningen (woningaanpassingen), rolstoelvoorzieningen of voorzieningen in het kader van hulp bij het huishouden. Hoewel formeel geen Wmo-aangelegenheid, worden bezwaarschriften gericht tegen besluiten inzake een aanvraag voor een gehandicaptenparkeerkaart hier ook onder geschaard.

Verder hadden 27 zaken betrekking op besluiten in het kader van de Wet werk en bijstand (Wwb) of aanverwante wet- en regelgeving. Hierbij gaat het met name om besluiten inzake bijstand voor de kosten van levensonderhoud, terugvordering van bijstand, maatregelopleggingen en besluiten inzake bijstand voor bijzondere kosten (bijzondere bijstand). Onder aanverwante wetgeving kan worden gedacht aan de Wet inburgering (WI) en de Wet kinderopvang (Wk). In de hiernavolgende tabel wordt een en ander uitgesplitst weergegeven.

Wet	Soort zaak	Aantal 2012	Aantal 2011
Wwb	Levensonderhoud aanvraag	3	5
	Levensonderhoud beëindiging	3	3
	Levensonderhoud herziening/intrekking	4	8
	Levensonderhoud terugvordering	5	2
	Bijzondere bijstand	9	8
	Langdurigheidstoeslag	0	1
	Maatregeloplegging	0	1
	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004	0	2
	Wet kinderopvang	2	2
	Wet Inburgering	0	1
	Diversen	1	2
	Totaal Wwb en aanverwant	27	34

Wet	Soort zaak	Aantal 2012	Aantal 2011
Wmo	Hulp bij het huishouden	5	7
	Vervoersvoorziening	6	8
	Woonvoorziening	5	4
	Gehandicaptenparkeerkaart	4	3
	Totaal Wmo	20	22

Ter vergelijking zijn in bovenstaande tabel ook de aantallen uit 2011 opgenomen. Vóór 2011 werden in het jaarverslag de bezwaren niet verder naar soort uitgesplitst. Wel werd een onderverdeling gemaakt naar Wmo en Wwb. In onderstaande tabel zijn die aantallen van de afgelopen 4 jaar opgenomen. Wat opvalt is dat met name het aantal Wwb-gerelateerde zaken afneemt en het aantal Wmo-zaken min of meer gelijk blijft.

Soort zaak	2009	2010	2011	2012
Wwb	68	37	34	27
Wmo	27	14	22	20

Kamer II

De 21 adviezen die Kamer II heeft uitgebracht in 2012 hebben betrekking op verschillende onderwerpen.

Onderwerpen in kamer II zijn onder meer omgevingsvergunningen (voor bouwen, kappen, slopen etc.), handhavingsbesluiten, verkeersbesluiten en huisnummerbesluiten. In de navolgende tabel wordt dat uitgesplitst.

In voorgaande jaren werd wat betreft Kamer II een eerste onderverdeling gemaakt naar afdeling. De organisatie van de gemeente Overbetuwe is vanaf 1 januari 2012 ingrijpend gewijzigd, zodat die verdeling ook wijzigt. De onderwerpen zijn uiteraard dezelfde, maar er is geen vergelijking te maken van de aantallen bezwaren per afdeling. In onderstaande tabel wordt uitgegaan van de nieuwe organisatie. De onderverdeling vindt plaats naar de nieuwe teams. Opgemerkt wordt dat het totaal aantal zaken over 2011 niet correspondeert met de aantallen in voorgaande jaarverslagen. Dat heeft te maken met het feit dat er in 2011 een bezwaarschrift werd afgehandeld dat was gericht tegen een besluit in het kader van leerlingenvervoer. Tot en met 2011 werden deze zaken behandeld in Kamer II van de commissie, vanaf 1 januari 2012 is er voor gekozen om deze zaken te behandelen in kamer I, omdat de ambtelijke afhandeling vanaf die datum bij het Team Zorg en Inkomen ligt.

Team	Soort zaak	Aantal 2012	Aantal 2011
Team Buitenruimte en Vastgoed (TBV)	Verkeersbesluit	5	73
Team Vergunningen (TVG)	Omgevingsvergunning	3	22
	Wet Milieubeheer	1	7
	Apv	2	2
	Omgevingsvergunning (uitrit)	1	3
Team Veiligheid (TVH)	Handhaving	1	10
Team Beleidsrealisatie (TBR)	Subsidie	3	5
	Zwembad	0	1
	Planschade	3	1
Team Publiekszaken (TPZ)	GBA	1	1
Team Informatie (TIF)	Bag, Huisnummerbesluit	0	4
Team Advies (TAV)	Wob	1	1
		21	130

Kamer III

In 2012 zijn 4 adviezen uitgebracht door Kamer III. In twee zaken was de bezwaarmaker dezelfde. Diens eerste bezwaar was gericht tegen het op non-actief stellen binnen de dienst waarbinnen hij werkzaam was, het tweede bezwaar richtte zich tegen het ontslag dat volgde op het besluit tot het op non-actief stellen. De beide andere bezwaarschriften waarin advies is uitgebracht hadden betrekking op besluiten naar aanleiding van de reorganisatie binnen de gemeente Overbetuwe.

3.4 Adviezen

Als een bezwaarschrift niet tijdens de procedure wordt ingetrokken, zal de commissie tot een advies komen. De commissie adviseert het bestuursorgaan hoe te besluiten op het ingediende bezwaarschrift. Het advies is niet bindend. Indien het bestuursorgaan echter bij het besluit op bezwaar wil afwijken van het advies van de commissie, zal zij dat gemotiveerd moeten doen. De adviezen van de commissie worden onderverdeeld in gegrond, ongegrond, deels (on)gegrond en niet-ontvankelijk.

Van de 72 zaken die in 2012 zijn afgerond is de commissie in 10 gevallen gekomen tot het advies om het bezwaar gegrond te verklaren en in 42 zaken adviseerde de commissie het bezwaar ongegrond te verklaren. In 1 zaak adviseerde de commissie om het bezwaar deels gegrond te verklaren. Tot slot was de commissie in 19 zaken van mening dat het bezwaarschrift niet-ontvankelijk moest worden verklaard.

In deze paragraaf wordt kort ingegaan op de adviezen tot gegrondverklaring en tot niet-ontvankelijk.

In de volgende tabel worden de uitkomsten opgenomen, uitgesplitst naar de drie Kamers uitgedrukt in absolute getallen en in een percentage van het totaal uitgebrachte adviezen.

	Kamer I		Kamer II		Kamer III	
	Absoluut	Percentage	Absoluut	Percentage	Absoluut	Percentage
Geground	6	13%	4	19%	0	0%
Ongegrond	31	66%	7	33%	4	100%
Deels (on)gegrond	1	2%	0	0%	0	0%
Niet ontvankelijk	9	19%	10	48%	0	0%
Totaal	47	100%	21	100%	4	100%

Geground

De redenen om te komen tot een advisering tot gegroundverklaring zijn heel divers. In grote lijnen kan de verdeling zoals hieronder weergegeven worden gemaakt, waarbij opgemerkt wordt dat deze verdeling niet afwijkt van het beeld dat bestaat over voorgaande jaren, met uitzondering van het feit dat in 2012 geen bezwaar geground is verklaard als gevolg van een in de bezwaarfase opgevraagd (nieuw) medisch advies, waar dat in 2011 nog goed was voor 5 gegroundverklaringen.

Redenen voor advisering geground te verklaren:

Nieuw (medisch) advies in bezwaarprocedure	0
Onjuiste toepassing eigen beleid	2
Onjuiste toepassing wetgeving/wetsartikelen	1
Onvoldoende onderzoek	5
In strijd met motiverings- of zorgvuldigheidsbeginsel	2

In hoofdstuk 4 zal in het kader van de aanbevelingen nog nader worden ingegaan op de gegroundverklaringen.

Niet-ontvankelijk

In 2012 heeft de commissie in 19 zaken het college geadviseerd om de bezwaarschriften niet-ontvankelijk te verklaren. In alle gevallen heeft het college het advies overgenomen. De redenen voor de commissie om te komen tot het advies "niet-ontvankelijk" zijn verschillend en worden hieronder weergegeven.

Bezwaarschrift te laat ingediend	12
Bezwaarschrift niet ondertekend	0
Ontbreken van grond van bezwaar	2
Geen belanghebbende in de zaak	0
Bezwaar niet gericht tegen een besluit	5
Ontbreken van procesbelang	0

Opgemerkt wordt dat, indien er sprake is van een verzuim in het bezwaarschrift, indieners in alle gevallen de gelegenheid krijgen om dat verzuim, conform artikel 6:6 Awb te herstellen.

3.5 Contrair

Zoals aangegeven is het advies van de commissie niet bindend. Het bestuursorgaan kan gemotiveerd afwijken van het advies van de commissie. In 2012 is dat in 1 geval aan de orde geweest. Het betrof een zaak die aan de orde is gekomen in Kamer I en waarbij het college de interpretatie die de commissie geeft aan een begripsomschrijving in de wetsgeschiedenis en jurisprudentie niet onderschrijft. In het besluit op bezwaar heeft het college het afwijken van het advies nader gemotiveerd. Het aantal zaken waarin het college afwijkend van het advies van de commissie heeft besloten ligt wat lager dan voorgaande jaren.

3.6 Bijzonderheden

Een aantal opvallende zaken uit de voorgaande paragrafen zal hieronder worden toegelicht.

Het aantal ingediende bezwaarschriften in het verslagjaar was met 143 lager dan in voorgaande jaren. In 2011 lag het aantal ingediende bezwaarschriften op 219, na correctie van 57 bezwaren tegen hetzelfde besluit, op 163. In 2010 werden er 165 bezwaarschriften ingediend. Ten opzichte van de jaren daarvoor was al een dalende trend ingezet, die nu dus in 2012 wordt doorgezet.

Na het opmerkelijk hoge percentage gegrondverklaringen in 2011, ligt dat percentage in 2012 weer in lijn met de jaren daarvoor. In 2011 werd het hoge aantal gegrondverklaringen veroorzaakt door de 57 bezwaren tegen één besluit, waarbij de commissie adviseerde in alle (vrijwel identieke) zaken te komen tot een gegrondverklaring. De genoemde 57 bezwaren werden behandeld in Kamer II. In deze kamer ligt het percentage gegrondverklaringen in 2012 op 19%, hetgeen volledig in lijn is met de jaren vóór 2011.

In Kamer 1 ligt het percentage gegrondverklaringen zelfs wat lager met 13% in 2012, tegen 25% in 2011.

Het aantal zaken waarin de commissie is gekomen tot het advies om het bezwaar niet ontvankelijk te verklaren lag in 2012 procentueel beduidend hoger dan in 2011. Absoluut ontlopen de aantallen elkaar nauwelijks: 16 in 2011, 19 in 2012. Uitgedrukt in een percentage van het aantal uitgebrachte adviezen ontstaat echter het volgende beeld.

	2009		2010		2011		2012	
	Absoluut	Percentage	Absoluut	Percentage	Absoluut	Percentage	Absoluut	Percentage
Kamer I	9	9%	10	12%	2	4%	9	19%
Kamer II	24	36%	14	22%	14	11%	10	48%
Kamer III	0	0%	1	100%	0	0%	0	0%

Hoofdstuk 4 Termijnen

4.1 Inleiding

Belangrijk onderwerp bij de evaluatie van de afhandeling van bezwaarschriften is de vraag, binnen welke termijn bezwaarschriften gemiddeld zijn afgehandeld en of de afhandeling binnen de wettelijk voorgeschreven beslistermijn is gebleven. In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de termijnen waarbinnen bezwaarschriften in 2012 zijn afgehandeld.

4.2 De wettelijke termijnen

Vanaf 1 oktober 2009 geldt dat de beslistermijn aanvangt op de eerste dag na afloop van de bezwaartermijn. Vervolgens moet binnen 12 weken worden beslist op het bezwaarschrift. Het bestuursorgaan kan de termijn éénmaal verdagen met 6 weken. Totaal dus 18 weken. Beslist het bestuursorgaan uiteindelijk niet binnen die termijn, dan kan bezwaarmaker op grond van de Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen, het bestuursorgaan in gebreke stellen. Als het bestuursorgaan vervolgens niet binnen twee weken alsnog een beslissing op bezwaar neemt, is het een dwangsom verschuldigd die kan oplopen tot maximaal € 1260.

4.3 Berekeningsmethode

Vanaf jaarverslag 2011 wordt bij de berekening en vastlegging van de gemeentelijke afhandel- en beslistermijnen van bezwaarschriften, uitgegaan van alle bezwaarschriften waarop in het verslagjaar een beslissing op bezwaar heeft plaatsgevonden. In voorkomende gevallen kan dat betekenen dat in de berekening bezwaarschriften worden betrokken die langer dan een jaar geleden zijn ingediend.

De voordelen van deze manier van berekenen zijn, dat alle bezwaarschriften op een zeker moment worden betrokken in de berekening van de termijnen. Immers, bezwaarschriften waarop in het verslagjaar nog niet is beslist, zullen worden meegenomen in de berekening over het daaropvolgende jaar.

4.4 Cijfers

In de tabel op de volgende pagina zullen de (totaal) aantallen bezwaarschriften en de afhandeltermijnen per kamer van de bezwaarschriftencommissie worden weergegeven.

Het gaat dus om het aantal bezwaarschriften waarop in 2012 door het bestuursorgaan is besloten, hetgeen afwijkende aantallen zijn ten opzichte van het aantal adviezen dat door de commissie is afgegeven in dit jaar.

Bij het berekenen van de termijnen zijn eventuele aanhoudingen van de behandeling van het bezwaarschrift in mindering gebracht op de uiteindelijke afhandeltermijn.

	2009		2010		2011		2012	
	Aantal	Afh. termijn	Aantal	Afh. term.	Aantal	Afh. term.	Aantal	Afh. termijn
Kamer I	129	20	74	14	51	11	50	12
Kamer II	82	32	90	14	130	18	22	22
Kamer III	1	13	1	10	4	23	4	13
Totaal	212	25	165	14	186	17	76	15

Ongeacht het moment van indienen van het bezwaarschrift (binnen de bezwaartermijn!), de termijn waarbinnen het bestuursorgaan een beslissing moet nemen op het bezwaarschrift vangt aan, 6 weken na datum bekendmaking van de bestreden beslissing.

De beslissing op bezwaar moet dan vervolgens genomen worden uiterlijk binnen 12 weken, gerekend vanaf de dag na die waarop de termijn voor het indienen van het bezwaarschrift is verstreken, en bij het tevens benutten van de verdagingsmogelijkheid van artikel 7:10 lid 3 van de Awb, uiterlijk binnen 18 weken na zoëven genoemde periode.

4.5 Bijzonderheden

Allereerst kan gesteld worden dat ook in 2012 bezwaarschriften gemiddeld genomen ruim binnen de termijn van 18 weken worden afgehandeld. Gemiddelde termijnen zeggen echter nog niets over de aantallen die wel, of niet binnen de termijn zijn afgehandeld. Evenmin zegt het iets over de verschillen tussen de 3 kamers van de bezwaarschriftencommissie. Een nadere toelichting is dan ook op zijn plaats.

Algemeen

Vooraf kan een algemene opmerking worden gemaakt over de invloed van "De Andere Aanpak". Centraal in deze werkwijze staat het ambtelijk in overleg treden met de bezwaarmakers om te bezien of een informele oplossing van het bezwaar mogelijk is. Zo dat het geval is, worden hiervoor afspraken gemaakt (gesprekken gepland) en dient bezwaarmaker in te stemmen met het opschorten van de termijn van afhandeling. Gebleken is dat in veel gevallen deze informele aanpak uiteindelijk tot het intrekken van het bezwaarschrift leidt, maar niet altijd. Indien een informele behandeling niet voor de hand ligt, dan wel niet op prijs wordt gesteld door bezwaarmaker, wordt alsnog besloten tot het volgen van de formele procedure.

Gebleken is dat in een aantal gevallen verzuimd is om de termijn in overleg met de bezwaarmaker op te schorten. Indien alsnog wordt overgegaan tot de formele behandeling van het bezwaar, is een deel van de termijn reeds besteed aan de gesprekken en overleggen in het kader van "De Andere Aanpak". Uiteindelijk vallen de termijnen in die zaken hoger uit dan strikt noodzakelijk zou zijn.

Kamer I

In Kamer I is in 94% van de zaken binnen de termijn van 18 weken beslist. In 3 zaken (6%) is dat niet gelukt.

In twee zaken kan echter niet gezegd worden dat niet binnen de termijn is beslist. De bezwaarschriften werden veel te laat ingediend. De bezwaarschriften werden beiden niet ontvankelijk verklaard waarbij het college vervolgens besloot conform de adviezen van de commissie. In beide gevallen werd het bezwaarschrift geruime tijd na de verzending van de bestreden beslissing ingediend, te weten respectievelijk 41 en 24 weken later. De wettelijke termijn vangt echter aan, zes weken na de datum waarop de bestreden beslissing wordt verzonden. Dat betekent dat op het moment dat de bezwaarschriften werden ontvangen, de afhandeltermijn al respectievelijk 35 en 18 weken liep. Het besluit op bezwaar werd in de betreffende gevallen genomen binnen respectievelijk 11 en 19 weken na ontvangst van het bezwaarschrift.

Overigens hebben de hiervoor genoemde casussen ook invloed op de gemiddelde afhandeltermijn. Wordt bij de berekening van de gemiddelde termijn in beide gevallen uitgegaan van de termijn vanaf de ontvangst van het bezwaarschrift, dan zou deze gemiddelde termijn uitkomen op 11 weken. Dat is één week korter.

In de derde zaak waarbij buiten de termijn werd beslist, was er sprake van een nader (medisch) onderzoek waarbij er niet formeel een verdaging van de beslistermijn heeft plaatsgevonden. De overschrijding bedroeg overigens 4 weken.

Kamer II

In Kamer II valt op dat de gemiddelde afhandeltermijn aanzienlijk hoger ligt dan in Kamer I. Er zijn slechts 22 besluiten op bezwaar genomen in 2012 waarbij in 9 zaken buiten de termijn van 18 weken een besluit is gevolgd.

Ook hier geldt echter dat in maar liefst 4 zaken sprake was van een ruim buiten de termijn ingediend bezwaarschrift. Het betrof 4 bezwaarschriften tegen hetzelfde besluit, ingediend op dezelfde datum. De bezwaarschriften werden 22 weken na verzending van de bestreden beslissing ontvangen, als gevolg waarvan de afhandeltermijn op 33 weken uitkwam. Wordt in deze zaken uitgegaan van de termijn vanaf de datum dat het bezwaarschrift is ontvangen, dan komt deze uit op 17 weken. Het gemiddelde voor Kamer II komt dan op 19 weken.

In 3 andere zaken komt de beslistermijn uit op maar liefst 68 weken. De betreffende 3 zaken zijn gericht tegen hetzelfde besluit. Opgemerkt wordt hierbij dat het advies van de commissie in deze zaken werd afgegeven na 21 weken. Het college heeft vervolgens een extern bureau ingeschakeld om een nieuw besluit voor te bereiden. Ook werden betrokkenen in de gelegenheid gesteld om zienswijzen in te dienen tegen de bevindingen in de naar aanleiding van het onderzoek opgestelde rapport. Hoewel de termijn niet formeel is opgeschort heeft één en ander wel met instemming van de betrokkenen plaatsgevonden.

Resteren nog twee zaken. In één van de twee zaken werd het besluit op bezwaar pas 18 weken na het advies verzonden. De totale termijn bedroeg 23 weken. In het laatste geval was er een overschrijding van de termijn met slechts 2 weken.

Gelet op het voorgaande kan gesteld worden dat de overschrijding van de beslistermijnen in Kamer II in 2012 weliswaar aanzienlijk was, maar dat daarvoor ook een aantal aanvaardbare verklaringen zijn aangevoerd.

Kamer III

In Kamer III zijn alle in 2012 genomen beslissingen op bezwaar binnen de termijn van 18 weken gerealiseerd.



Hoofdstuk 5 (Hoger) beroep

5.1 Inleiding

Indien betrokkenen het niet eens zijn met de uiteindelijke beslissing op bezwaar, kan daartegen beroep worden ingediend bij rechtbank (Arnhem), sector bestuursrecht. Is ook de uitspraak van de rechtbank niet naar tevredenheid kan hoger beroep volgen. Dat is bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ruimte en overige zaken) of bij de Centrale Raad van Beroep (personele aangelegenheden en sociale zaken).

5.2 Aantallen

In de eerste tabel wordt aangegeven hoeveel beroepszaken er in 2012 zijn ingediend tegen beslissingen op bezwaar. Dat kunnen dan overigens ook beslissingen zijn uit (eind) 2011. Waar mogelijk wordt aangegeven hoe de uitkomst van de zaken is geweest. In de tweede tabel worden de hoger beroepszaken weergegeven. Het gaat om in 2012 ingediende (hoger) beroep-schriften.

Beroepszaken 2012

Beroepszaken		Kamer I	Kamer II	Kamer III	Totaal
Aantal		1	3	2	6
Uitkomst	Niet-Ontvankelijk	0	0	0	0
	Ongegrond	0	0	2	2
	Gegrond	0	1	0	1
	Deels gegrond	0	0	0	0
	Ingetrokken	0	0	0	0
	Nog niet bekend	1	2	0	3

Hoger beroepszaken 2012

Hoger beroepszaken		Kamer I	Kamer II	Kamer III	Totaal
Aantal		0	1	0	1
Uitkomst	Ongegrond	0	0	0	1
	Gegrond	0	0	0	0
	Deels gegrond	0	0	0	0
	Ingetrokken	0	0	0	0
	Nog niet bekend	0	1	0	1

Hoofdstuk 6 Conclusies en Aanbevelingen

6.1 Inleiding

In aanvulling op in eerdere hoofdstukken reeds geformuleerde conclusies, formuleert de commissie in dit hoofdstuk nog enkele algemene conclusies en voegt daar zonodig een aanbeveling aan toe. Ook zullen enkele zaken die de commissie in het afgelopen jaar zijn opgevallen, de revue passeren.

6.2 Conclusies en aanbevelingen

I. Vooraf stelt de commissie vast, dat op basis van de aantallen ingekomen bezwaarschriften, de afhandelingsvarianten hiervan en de hierop gevolgde weinige procedures in beroep en hoger beroep, de gemeentelijke organisatie goed presteert waar het betreft de wijze van 'beschikken c.a.' Vanwege voortdurende introductie van zowel nieuwe wetgeving c.a. als beleidsregels op de verschillende bestuurszorgterreinen, wordt zowel 'het beschikken' door of namens het bestuur, maar ook 'het adviseren' door de commissie steeds complexer.

II. De commissie kan nog steeds niet beschikken over concrete cijfers inzake het aantal genomen besluiten door of namens de diverse bestuursorganen. De gemeente beschikt kennelijk nog steeds niet over databestanden waaruit het aantal genomen besluiten kan worden afgeleid. De commissie ontbeert in dit verband de mogelijkheid van een goede analyse over hoe het aantal ingediende bezwaarschriften zich verhoudt tot het aantal genomen besluiten van de respectieve bestuursorganen.

III. Een goede beschikking moet voldoen aan de juridische eisen die hiervoor staan. De commissie herhaalt hier ook de al vaker gestelde vraag, voor het opnemen van de correcte en relevante juridische bepalingen (wetsartikelen, beleidsregels e.d.) waarop het besluit is gebaseerd met de daarbij eveneens behorende dragende motivering van het besluit. De commissie realiseert zich terdege, dat deze opvatting op gespannen voet staat met de gemeentelijke wens om beschikkingen zoveel mogelijk in begrijpelijke taal te stellen. In de praktijk blijkt echter dat voornoemde ontwikkeling vaak op gespannen voet staat met de vereiste inhoudelijke juridische basiskwaliteit en inrichting van de beschikking.

IV. Met betrekking tot voor de betrokkene belastende besluiten (bijv.: het weigeren van een vergunning of het opleggen van een maatregel bij een uitkering), is het van vitaal belang dat het bestuursorgaan de grootst mogelijke mate van zorgvuldigheid aan de dag legt waar het de voorbereiding van een besluit betreft. De commissie kan dit niet voldoende herhalen!

V. De commissie heeft onvoldoende zicht op de 'oorzaken' die ten grondslag liggen aan de besluiten waartegen bezwaar is gemaakt, en waar in het kader van 'De andere Aanpak' de bezwaarde besluit zijn bezwaarschrift in te trekken. De wens bestaat bij de commissie meer inzicht te krijgen in de 'beweegredenen' van de gemeente en/of bezwaarde op basis waarvan bezwaarde besluit zijn bezwaarschrift in te trekken.